

MŪSU PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price \$1.50 2006.05.10 Nr. 18 (2987)

Geelonge – vėl “Pako Festa”



Kiekvienais metais vasario mėnesį Geelonge mieste vyksta “Pako Festa” festivalis. Pagrindinė šios šventės dalis yra Atidarymo paradas, kuriame dekoruotose platformose (floats) važiuoja įvairios Geelonge tautinės ir kultūrinės grupės. Geelonge lietuvių bendruomenė taip pat jau daug metų dalyvauja šioje šventėje.

Šiais metais vasario 25 dieną Geelonge lietuvių bendruomenės gražiai išpuošta platforma laimėjo parados pagrindinę premiją “Best Cultural Float” dėl to, kad dalyvavo 3 lietuvių kartos, pasipuošusios tautiniais rūbais ir sporto klubo “Vytis” uniformoms. Jie ne tik vaikščiojo, bet ir šoko polkos žingsniais bei nešė sveikinimo plakatus pagal šių metų parados nustatytą temą “The Art of Language”. Po parados Geelonge tautinių šokių grupės šoko scenoje, o vyresnieji šokėjai dalyvavo etninių tautinių rūbų parodoje ir sėkmingai pravedė lietuvių tautinių šokių “dance workshop”, kurioje 20 sveikintaučių išmoko lietuvių tautinį šokį.

Žiūrovė.

Anskis
Relsgys

Lietuvos įvykių apžvalga



Lietuvos Vyriausybės ir Seimo persitvarkymai

Prieš tris savaites, nušalinus Lietuvos Seimo Pirmininką Artūrą Paulauską ir iš koalicinės Vyriausybės pasitraukus socialliberalams, matomai pašlijo Lietuvos vyriausybės ir Seimo konstruktyvi veikla. Šiandien dar nėra aišku, kuo tai baigsis.

Darbo partijos vadovas Viktor Uspaskich šalina iš savo partijos kritikus ir reikalauja Vyriausybėje svaresnių pozicijų – ministerijų. Rimčiausias jo oponentas, buvęs Darbo partijos vadovo pavaduotojas Viktoras Muntianas, dabar išrinktas LR Seimo Pirmininku. Nuverstį jį vargu ar Uspaskich'ui pasiseks, čia ne “nuosava” partija, o Seimas.

Socialdemokratų vadovas, Lietuvos Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas, nelinkęs sudaryti naują koalicinę vyriausybę su opozicinėmis partijomis. Lietuvos Vyriausybės kelias lieka ne tik vingiuotas, bet ir pasmerktas nekonstruktyviam darbiui bei tolimesnėms deryboms su V. Uspaskich'o užgaidomis.

Tos ministrų kėdės minkščiausios, per kurias bus disponuojami ES fondų milijonai. Jos pasidalintos tarp Uspaskich'o Darbo partijos ir socialdemokratų. Socialdemokratai nesiskundžia, nes mūn. pirmie

ninko kėdė lieka jų rankose.

Aiškinti Lietuvos Vyriausybės vingiuotą kelią užsieniui ir su kuo užmegzti gerus santykius, tai Užsienio reikalų ministerijos pareiga. Šis postas skiriamas kairiosios koalicijos mažiausiam partneriui – K. Prunskienės valstiečiams liaudininkams.

Ar su derybomis sutiks Prezidentas Valdas Adamkus – parodysi ateitis. Nėra abejonės, kad įvykiai palies ir Lietuvos Seimą. Seimųnų persiorietavimas laukiamas. Šiuo metu Lietuvos žmonės laukia iš savo Vyriausybės ir Seimo konstruktyvaus darbo, kad pagaliau pagerėtų jų dalia ir nereikėtų bėgti į svetimus kraštus.

Tarptautinės karinės pratybos Lietuvoje

Balandžio 17 - 29 dienomis vyko Baltijos valstybėse plataus masto karinės pratybos “Shamrock Key”. Pratybose dalyvavo Baltijos šalių, Lenkijos, Norvegijos ir JAV kariuomenių kontrateroristinių padalinių kariai. Pratybų tikslas – apjungus tarptautinių specialiųjų operacijų pajėgas, duoti atkirtį galimiems teroristų išpuoliams.

Kariai siekė tobulinti NATO kontrateroristinių vienetų veiksmus, derinti ryšius, aprūpinimo, kovinės taktikos bei valstybių bendradarbiavimo užduotis, kovojant su teroristiniais išpuoliais. Kovai buvo pasitelktos sausumos, jūrų bei oro pajėgos.

Lietuvoje pratybas “Shamrock Key”, Kairių paligone prie Klaipėdos, stebėjo Prezidentas Valdas Adamkus, Krašto

Nukelta į 2 psl.

Vilniuje – prezidentų susitikimas

Vilnius gegužės pradžioje tapo regiono centru, kur susirinkę devynių valstybių prezidentai ir kiti aukšti pareigūnai diskutavo apie Europos Rytų politiką bei viso regiono raidos perspektyvas. Šeiminkais buvo Lietuvos ir Lenkijos prezidentai Valdas Adamkus ir Lech Kaczynski.

Be jų konferencijoje dalyvavo Latvijos, Estijos, Moldovos, Gruzijos, Ukrainos, Rumunijos, Bulgarijos prezidentai, JAV viceprezidentas Dick Cheney, Europos Sąjungos įgaliotinis užsienio ir saugumo politikai Javier Solana, Azerbaidžano premjeras, Švedijos vicepremjeras, Armėnijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Ispanijos ministrai, kiti aukšto rango pareigūnai. Iš viso į Vilnių atvyko 25 valstybių delegacijos, renginį nušvietė daugiau nei 200 žurnalistų.

Į Vilnių prezidentai pradėjo rinktis gegužės 3 d. Tos pačios dienos vakare Prezidento rūmuose jiems buvo surengtas priėmimas. Pati prezidentų konferencija

vyko visą ketvirtadienį viešbutyje “Reval Hotel Lietuva”.

Konferencijos metu svarbioje kalboje JAV viceprezidentas Dick Cheney stipriai kritikavo ekspansinę Rusijos politiką, joje vykstančias nedemokratinės reformas ir bandymą energetikos šaltinius naudoti kaip šantažo ir spaudimo priemonę kitoms valstybėms. Jis ragino Baltarusijos vyriausybę nedelsiant paleisti iš kalėjimų opozicijos aktyvistus. “Demokratijos sistema atplukdė viltį prie Baltijos krantų, ją gali atplukdyti ir prie Juodosios jūros”, – sakė jis.

Forumas tapo savotišku Vilniaus konferencijos, surengtos 1997 m. ir skirtos geram kaimyniniam bendradarbiavimui, tęsinu. Tuomet į Vilnių susirinko 12 valstybių ir vyriausybės vadovai. Tarp jų buvo ir tuometinis Rusijos min. pirmininkas Viktor Černomyrdin bei Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka. Šiomet oficialių Rusijos bei Baltarusijos atstovų nebuvo. □

Lietuva švenčia įstojimą į ES

(ELTA). Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą (ES) antrųjų metų proga savaitgalį Vilniaus senamiestyje rengiama plati šventė. Jos organizatoriai – Vilniaus miesto savivaldybė, Užsienio reikalų ministerija ir privačios firmos.

Odminių skvere gegužės 5-6 dienomis bus įrengta “Euro zona”, kurioje dideliame ekrane bus rodoma vaizdinė medžiaga su vilniečių nuomonėmis apie eurą bei edukaciniai filmukai apie ES šalių monetarines sistemas. Triukšmingesnė atmosfera bus kuriama Savivaldybės aikštėje.

Penktadienį ir šeštadienį joje rengiami muzikiniai pasirodymai. Koncertuos konkursų “Euro Rock Vilnius 2006” ir

“Euro daina 2006” laureatai.

Be koncertų, Europos didmiesčių senamiestų atmosferą Vilniaus centre perteiks Gedimino prospekte dvi dienas veiksianti menininkų alėja. Joje bus galima pamatyti gatvės muzikantų, ugnį pučiančių fakirų, mimų, iliuzionistų pasirodymus bei karikatūristus. Taip pat Gedimino prospekte vyks ES šalių mugė. Joje bus pristatomas Vokietijos, Ispanijos, Lenkijos, Vengrijos, Italijos, Čekijos, Didž. Britanijos, Airijos, Olandų, taip pat ES narystės siekiančios Turkijos tradicinis maistas, gėrimai, stalo puošyba bei muzika.

(Plačiau apie Lietuvą Europos Sąjungoje žr. psl. 4)

Skilimas Uspaskich'o Darbo partijoje

Balandžio 29 d. per Darbo partijos suvažiavimą partijos lyderiu perrinkus Viktor Uspaskich'ą, šis pasiūlė vietoj anksčiau buvusių trijų pavaduotojų rinkti penkis. Pirmininkas nedelsdamas pasiūlė ir kandidatus, tarp kurių nebeliko vieno iš Darbo partijos kūrėjų – Seimo Pirmininko Viktoro Muntiano (žiūr. nuotr. dešinėje) pavardės. Už V. Uspaskich'ą kaip partijos pirmininką balsavo 1367 nariai iš 1532.

Pasibaigus ketvirtajam Darbo partijos suvažiavimui, V. Uspaskich paklaustas, kodėl nebesiūlė pirmininko pavaduotoju skirti V. Muntianą, žurnalistas sakė, jog „pagal statutą partijos pirmininkas turi prerogatyvą siūlyti tą komandą, kuria jis pasitiki“. Į klausimą, ar po permainų Darbo partijos vadovybėje liks Seimo pirmininko poste, V. Muntianas atsakė: “Seimo Pirmininką renka Seimas, o ne Darbo partija”.

Viktoras Muntianas suvažiavime pareiškė, esą Darbo partija iš “komandinio žaidėjo” tapo “žaidėju vienam asmeniui”, kur sprendimai bus „nuleidžiami“ iš partijos viršūnės partijos apačiomis.

Vėliau V. Uspaskich'o vadovavimu nepatenkinti 7 partijos nariai atskilo ir Seime sukūrė Pilietinės demokratijos frakciją. Pradėjus byrėti Darbo partijos frakcijai,



visgi pagausėjo valdančioji dauguma, nes į naują frakciją įsirašė 4 Seimo nariai iš kitų frakcijų.

Gegužės 3 d. Viktoras Muntianas sakė “Žinių radijui”, kad galvoja kurti naują politinę partiją, kuri leistų pasiekti tuos tikslus, kurie taip ir liko neįgyvendinti įkūrus Darbo partiją.

Vėliausiomis žiniomis, iš Darbo partijos išstoja ir gana daug ciliinių narių. □



♦ JAV vyriausybė ir Kongresas svarsto būdus sustabdyti nelegalių imigrantų antplūdį iš Meksikos ir kitų kraštų, smarkiai sugriežtinant įstatymų numatytas baumes tiek imigrantams, tiek jų darbdaviams. Apskaiciuota, kad šiuo metu JAV nelegaliai dirba virš 7 mln. imigrantų. Gegužės 1 d. beveik 10 mln. žmonių demonstravo visuose didžiuosiuose JAV miestuose prieš numatytus įstatymus.

♦ Gegužės 3 d. atsisakė Serbijos min. pirm. pavaduotojas Miroljub Labus, apkaltinges ministrą pirmininką Vojislav Kostunica dvideidžiui. Jis pažadėjęs perduoti tarptautiniam teismui genocidui kaltinamą generolą Ratko Mladič, bet nedaręs jokių pastangų jį suimti, nors žinojęs, kur generolas slapstosi. Dėl šio pažado sulaužymo Europos Sąjunga nutraukė pasitarimus su Serbija dėl jos eventualaus priėmimo į Europos Sąjungos nares.

♦ Gegužės 4 d. JAV teismas pasmerkė Zakarijas Moussaoui kalėti iki gyvos galvos, nors prokuratūra reikalavo jam pritaikyti mirties bausmę. Kaltinamasis teismui gyrėsi, kad jis buvo numatęs su pagrobtu lėktuvu smogti į Baltuosius Rūmus Washington'e per 2001 rugsėjo 11 d. puolimus, jį sustabdęs tik netikėtas areštas dėl imigracijos įstatymo pažeidimo.

♦ Gegužės 4 d. popiežius Benediktas XVI pasmerkė Kinijos vyriausybę už dviejų katalikų kunigų paskyrimą vyskupais, negavus Vatikano pritarimo.

♦ Gegužės 4 d. Salomonų salų parlamentas 28:22 balsų santykiu išrinko 5 partijų koalicijos lyderį Manasseh Sogavare min.

pirmininku. Naujasis min. pirmininkas pareiškė, kad stengsis pakeisti visus Finansų ministerijoje dirbančius australus vietiniais tarnautojais, o taip pat, pagal galimybes ir kitose ministerijose. Australija kasmet suteikia Salomonų saloms 200 milijonų dolerių paramą, bet tik su sąlyga, kad lėšų panaudojimas būtų griežtai kontroliuojamas. Buvusios administracijos į Finansų ministeriją priimti australai tarnautojai sustabdė iki tol įsigalėjusią korrupciją ir pinigų švaistymą.

♦ Gegužės 5 d. naujasis Salomonų salų min. pirmininkas Sogavare nemaloniai nustebino Australijos vyriausybę, įtraukdamas į savo ministrų kabinetą abu parlamentarus, šiuo metu laikomus arešte už riaušių kurtymą ir kitų parlamentarių šantažavimą. Vienas jų (Charles Dausabea) paskirtas valstybės saugumo ir policijos ministru, antrasis (Nelson Ne'e) kultūros ir turizmo ministru. Abu jie balsavo už Sogavare išrinkimą ministru pirmininku.

♦ Gegužės 4 d. savivaldybių rinkimai D. Britanijoje baigėsi darbo partijos pralaimėjimu. Jie neteko virš 260 vietų. Sekančią dieną min. pirm. Tony Blair drastiškai perorganizavo ministrų kabinetą. Be kitų pakeitimų, atleistas vidaus reikalų ministras Charles Clarke, o užsienio reikalų ministras Jack Straw pakeistas pirma moterimi šiose pareigose – Margaret Beckett.

♦ Beaconsfield aukso kasyklose Tasmanijoje visą savaitę tęsiasi darbai pragręžti tunelį susisiekti su dviem griūtis atkirstais darbininkais. Kieta uoliena ir naujų griūčių pavojus sunkina gelbėjimo darbus. Gegužės 7 d. per spaudos konferenciją su Beaconsfield susirinkusiais žiniasklaidos darbuotojais staiga nuo širdies priepuolio mirė 62 metų amžiaus Richard Carlton, veteranas australų televizijos žurnalistas, "60 Minutes" programos darbuotojas.

Mažeikių nafta – kurlink?

Būsimų "Mažeikių naftos" valdytojų sąrašą liko dvi bendrovės – Lenkijos "PKN Orlen" ir Kazachstano "Kazmunaigaz". Su jomis Vyriausybė jau rengia "Mažeikių naftos" akcijų pirkimo ir pardavimo sutartis.

Anksčiau tarp pretendentų minėta Rusijos įmonė TNK-BP greičiausiai savo siūlymo taip ir nebepateiks, rašo "Lietuvos rytas".

Šaltiniai Vyriausybėje tvirtina, kad realiausia "Mažeikių naftos" valdytoja lieka "Kazmunaigaz", su kurios atstovais akcijų pirkimo ir pardavimo sutartis bus derinama netrukus. Kazachų delegacijoje turėtų būti

ir sandomi kredituosiančių bankų atstovai. Jau kelias dienas derybos dėl sutarties sąlygų vyksta ir su Lenkijos koncernu "PKN Orlen".

Lietuvos Vyriausybė už 53.7% Mažeikių įmonės akcijas "Jukos" siūlo 1.425 mlrd. JAV dolerių. "PKN Orlen" už 94% "Mažeikių naftos" akcijų Lietuvos Vyriausybei siūlo mokėti 2.55 mlrd. JAV dolerių, o "Kazmunaigaz" už 53.7% iš "Jukos" išperkama akcijų paketą anksčiau siūlė 1.2 mlrd. JAV dolerių. Dabar kainą kazachai, pasak dienraščio, padidino 100 mln. dolerių.

TV dokumentinis serialas

LNK televizija gegužės pradžioje pristatys pirmąsias lietuviško istorinio dokumentinio serialo "20 amžiaus slaptieji archyvai" dalis. "Serialo formatais netelpa į griežtų vieno žanro rėmus. Sakytiau, balansuoju tarp dokumentinio filmo ir dokumentinės TV laidos", – sakė projekto vadovė, žurnalistė Gražina Svėdyskytė.

Drauge su ja dokumentinį serialą kūrė ir istorijos mokslų daktaras Arvydas Anušauskas. Šiuo metu televizijai autoriai perdavė aštuonias dokumentikos serijas, tačiau skelbiama, jog jų bus ir daugiau.

Pasitelkę vaidybines scenas ir Lietuvos bei užsienio šalių archyvus, autoriai žiūrovams atskleisti žada prieštaringus, mįslingus ir intriguojančius XX amžiaus Lietuvos įvykius. Kiekviena ciklo dalis – tai valandos trukmės istorinis detektyvas,

skelbia televizija.

Pirmąjį serialo transliaciją planuojama paskirti viso serialo apžvalgai, kūrėjui ir tematikos pristatymui.

Vėliau – gegužę ir birželį televizijos LNK ir TV1 rodyt programą, pavadintą "Laivyno paradas" ("Flottenparade"), "Žvalgybų žaidimai: užmirštas desantas", "Pučai ir teroras Lietuvoje", "Dingę Berlyne", "100 paskutinių valandų" bei dviejų dalių transliaciją "Lietūkio" garazas".

"XX amžiaus slaptųjų archyvų" kūrėjai ketina pateikti visiškai naują, dar neskelbtą dokumentų, parodyti retesnes kino kronikas. Atkuriant istorinius įvykius, vaidybinėse scenose filmavosi daugiau nei 20 profesionalių aktorių ir kone antra tiek mėgėjų bei daugiau nei pusimtis karių.

"Skamba skamba kankliai"

Šių metų gegužės 24 – 28 dienomis Vilniuje jau 34-ą kartą vyks tarptautinis folkloro festivalis "Skamba skamba kankliai". Šis festivalis – kultūros reiškinių, išlikęs aktualus ir reprezentacinis šiuolaikinėje visuomenėje. Kasmet vilniečius ir svečius stebina autentiškas įvairių tautų folkloras, daugybė lietuvių liaudies dainų ir šokių atlikėjų, koncertuojančių Vilniaus Alumnato kieme, Pilies gatvėje, Seikiškių parke, koncertų salėse.

Patys organizatoriai šią šventę vadina folkloro "atlaisda". Šiemet šis pavadinimas itin tinkamas, kadangi festivalis po kelerių metų pertraukos sugrįžta visa jėga į Alumnato kiemą. Čia be lietuvių koncertuos korėjiečiai, indonezjiečiai, italai, čiukčiai, Provanso (Prancūzija) regiono

šokėjai, dainininkai, muzikantai. Čia vyks per daugelį metų susiformavę ir vis dar žiūrovų mėgstami renginiai: festivalio atidarymas, muzikuojančių šeimų koncertas, pasidainavimų vakaras, naktiškiečiai, naujosios folkloro interpretacijos.

"Skamba skamba kankliai" puoselėja tradicinio folkloro kryptį, tačiau netrūk ir egzotikos. Viena iš tokių – pasaulio muzikos ritmų diskoteka „Garsų vandenynas: nuo Balkanų iki Afrikos, nuo Gango iki Rio de la Plata". Gegužės 25 – 26 dienomis Alumnato kieme visus kaitins būgnininkas iš Afrikos ir DJ'ai iš Prancūzijos bei Italijos.

Daugiau informacijos ieškoti internete adresu www.efno.lt.

(Pagal OMNI)

Elton John užvaldo Vilnių

(ELTA). Per pirmąją parą į britų dainininko Elton John koncertą Lietuvoje parduota bilietų už milijoną litų.

Patys pirmieji, panorę įsigyti bilietus į žvaigždės koncertą už mažiausią 99 litų kainą, nuo gegužės 2 d. vidurnaktį stovėjo ilgoje eilėje prie centrinės kasos. Per parą į Elton John koncertą parduota trečdalis – 10,000 bilietų už daugiau negu 1 milijoną litų. Iš viso koncerte šių metų rugsėjo 1 dieną Vingio parke planuojama sulaukti iki 30,000 klausytojų.

"Tikėjimės sulaukti didelio pirkėjų

antplūdžio, kadangi jau ketelį savaitę skambino tūkstančiai Elton John gerbėjų. Pirmą kartą Lietuvoje žmonės eilėje stovėjo naktį, norėdami įsigyti bilietus į koncertą", – sakė koncertinės agentūros vadovė. Pasak koncerto organizatorių, per pirmąsias dvi prekybos valandas bilietų po 99 litus vienoje kasoje buvo parduota daugiau nei už 200,000 litų.

Nuo sekančios dienos bilietai į vienintelį britų žvaigždės koncertą kainuoja nuo 120 iki 1000 litų. Koncertas įvyks rugsėjo 1-ąją įvyks Vilniaus Vingio parke.

Populiariausi 2005 metų kūrėjai

Šių metų balandžio 26 dieną Vilniaus Kongresų rūmuose apdovanoti populiariausi 2005 metų autoriai ir atlikėjai – muzikai, literatai, dailininkai. Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos aukso medaliais už kūrybinę veiklą pagerbti trys laureatai – rašytoja Jurga Ivanauskaitė, liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė ir išradėjas Bronislovas Spruogis.

Metų kompozitoriumi tapo Algirdas Martinaitis, populiariosios muzikos autorius – dainininkas ir kompozitorius Stanislovas Stavičkis-Stano, populiariosios

muzikos dainų tekstų autorė – Nejolė Laukavičienė, muzikos teatro autorius – Faustas Latėnas, metų dramaturgė – Nijolė Indriūnaitė, metų dailininkė – Sigutė Abramavičienė, populiariausios knygos autorė – rašytoja Daiva Vaitkevičiūtė už knygą "Moterys meluoja geriau".

Taip pat garbingi apdovanojimai buvo įteikti asmenims, labiausiai nusipelnusiems autorių teisių apsaugos srityje.

Garbės prizas šįmet už nuopelnus Lietuvos muzikinei kultūrai įteiktas Veronikai Povilionienei. (ELTA)

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

apsaugos ministras Gediminas Kirkilas, Kariuomenės vadas gen. majoras Valdas Tutkus, lauko, jūrų ir oro pajėgų vadai bei jų padėjėjai. Pratimus taip pat stebėjo JAV ambasadorius Lietuvoje Steven D. Mull bei JAV spec. operacijų pajėgų Europoje gen. maj. Thomas R. Csrnko.

Pratybos buvo finansuojamos visų jose dalyvaujančių šalių lėšomis. Pratybų kordinatoriai neatskleidė, kiek karių dalyvavo ir kokios karinės įrangos buvo naudojamos.

Specialiai Prezidentui V. Adamkui, Klaipėdoje Kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione buvo surengta antiteroristinės karinės technikos ir ginkluotės paroda. Dėvintys specialią aprangą ir gerai ginkluoti koviniai nariai, sprogdintojai, šturmuotojai ir snaiperiai buvo pristatyti Prezidentui.

Prezidentas išgirdo amerikiečių įvertinimą, kad Lietuvos specialieji padaliniai parengti be priekaištų. Gynybos ministras pageidavo naujų specialioms operacijoms skirtų sraigtasparnių.

Prezidentas susitiko su Darbo partijos parlamentarais

Balandžio 28 d. Prezidentas Valdas Adamkus priėmė Darbo partijos frakcijos Seimo atstovus. Aptariant įstatymų leidybą, Prezidentas pabrėžė, kad jis tikisi Seimo didžiosios frakcijos atsakomybės už priimamam svarbių valstybės sprendimų. Pasiteiravo kokios yra galimybės pavasario sesijoje priimti Konstitucijos pataisas, politinių partijų finansavimo, politinės korrupcijos ribojimo ir kitų įstatymų leidimą.

Prezidentas atkreipė dėmesį į tai, kad naujojoje koalicijoje Darbo partijai atitekęs Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vadovo postas įpareigoja didelę dėmesį skirti socialinių problemų sprendimui, mažinti socialinę atskirtį. Aptarus Teismų įstatymo pataisų projektą, Prezidentas sakė: "Šiandieninis teismų darbas akivaizdžiai netenkina Lietuvos žmonių".

V. Adamkus: Lietuva pasirengusi įsivesti eurą

Prezidentas Valdas Adamkus tvirtina, kad Lietuva yra visiškai pasirengusi nuo kitų metų įsivesti eurą. Tačiau jo manymu, euro įvedimas Lietuvoje yra labiau politinis nei ekonominis reikalas. Interviu Lietuvos radijui V. Adamkus teigia manąs, kad Europos Komisija formaliai vertina priėmimo kriterijus, nes nenori pripažinti naujųjų valstybių pažangos.

Europos Komisija į Europos Centrinis bankas oficialias išvadas dėl Lietuvos pasirengimo įsivesti eurą paskelbs iki gegužės 16 d. Lietuva tikėjosi įsivesti bendrąją valiutą jau nuo kitų metų pradžios, tačiau kovo mėnesio infliacija buvo 0.01% didesnė nei reikalauja Maastrichto kriterijus.

Nauja biblioteka Klaipėdoje

Balandžio 24 d. Klaipėdoje buvo atidarytas naujas "Ievos Simonaitytės" bibliotekos trijų aukštų pastatas, kainavęs 30 mln. litų. Statyba užtruko net 8 metus. Ateinančiais metais, atremontavus senąjį pastatą, žadama juos abu sujungti. Naujasis pastatas pritaikytas moderniai bibliotekininkų technologijai, su penkiomis kompiuterizuotomis skaityklomis.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS, LGTIC ir "Bernardinai".

Sveikinam menininkus!

Isolda Poželaite-Davis AM

Visada malonu skaityti ir rašyti apie mūsų menininkų pasiekimus. Nors lietuvių išveivų neatvyko daugiau kaip 10,000 Australijoje, bet menininkų jų tarpe buvo gana daug. Kai kurie jau vystė savo gabumus Ecole des Beaux Arts Freiburg im Breisgau. Kiti susidomėjo menu gyvendami ir studijuodami Australijoje. Australijon atvyko ir nemažai gerabalsių dainų mėgėjų. Apie tai byloja dar kiekvienoje valstijoje gyvuojantys chorai ir mažesni dainų ansambliai. O tautodailininkų ir fotografų taip pat turime, kaip ir kanklių entuziastų. Tad dar vis turime menininkų po maždaug 58-rių metų šiame žemyne po Pietų Kryžiumi. Žinoma, jų gretas papildė jaunesni, jau čia gimę antriosios, o gal net trečiosios kartos menininkai ir naujai atvykę iš Lietuvos. Tačiau tapytojų, grafikų, skulptorių ir keramikų yra nemažas procentas palyginus su lietuvių skaičiumi, kurie apsigyveno čia prieš daugiau kaip pusę šimto metų.

Gal tik pasigendame karikatūrų atstovų mūsų bendruomenėse. Tokio lygio, kaip pavyzdžiui Penčyla prieškarijoje Lietuvoje. Tokie menininkai sugeba "komiskai arba satyriškai pateikti žmogaus išvaizdą, būdą, bruožus, kurie pašiepia arba demaskuoja smerktiną kieno nors elgesį ar įvykį." (Dailės žodynas, Vilnius 1999). Todėl itin malonu skaitytojams pristatyti gabia, jau pagarsėjusią menininkę karikatūristę, būtent, sydnėjškę Fiona Katauskas BA (Hons). Politinis mokslas paragina ją tapyti ir piešti karikatūras.

Fiona Katauskas įvalgiai, nušimanančiai sugeba satyriškai vaizduoti susidariusią politinę padėtį ir ją sukoncentruoti individo atvaizde. Ji su dideliu entuziazmu tapo politinius šaržus. Tad nenuostabu, kad "The Sydney Morning Herald", "The Age", "The Australian Financial Review", "The Bulletin" ir "The Chaser" spausdina jos kūrinius. Tačiau 95% karikatūristų yra vyrai Australijoje. Moterims sunku prasimušti į nuolatines laikraščių bendradarbių-karikatūristų gretas. Ar vyrai gabesni šioje meno srityje? Nemanau. Betgi, Fiona apibūdino šią problemą pagarsėjusio "The Sydney Morning Herald" karikatūristo Alan Moir žodžiais, kad vyrai nusotoja dirbti "kai nukrenta nuo kėdės." O didelių laikraščių, kurie turi etatinius karikatūristus maža Australijoje. Tad Fiona dar ir iliustruoja knygas "Random House", "Allen and Unwin" leidykloms, korteles "Ink

Group" ir marškinėlius (T-shirt) Mambo firmai.

Be to, ji jau penkerius metus dalyvauja the National Museum ir The Annual Australian Cartoonists' Association Stanley Awards parodose.

Jolanta Janavičius yra skulptorė-keramikė ir gabi margučių tautodailininkė. Gal nedaug kas žinojo apie jos gabumą šioje meno šakoje. O tie tautiečiai, kurie matė Jolantą, jos dukrą Marikę ir vaikaičę Isabellą 9-to kanalo priešvėlykinėje programoje "Morning with Kerri-Anne," gali tai paliudyti. Įdomu dar ir tai, kad trijų kartų moters demonstravo margučių dažymo būdus: Marikę aiškino šios tradicijos į pagonybę nusi-driekusias šaknis ir technišką atlikimą, Jolanta tapė motyvus vašku, Isabella dažais, ir abi rodė žiūrovams sukurtus margučius.

Reikėtų dar paminėti, kad Jolanta Janavičius laimėjo People's Choice Runner-up prizą Mosman Village Festival of Sculpture 2006. Jolantos skulptūra "Wombat" buvo parduota už 1,500 dolerių. Skulptorė mėgsta kurti australišką gyvūniją. Jos bandicoot, wombat ir koala šeimynėlės turi savitų ypatybių – kiekvienas gyvulėlis yra skirtingo dydžio ir formos ir turi individualius bruožus bei snukučio išraišką.



Jolanta Janavičius – "Wombat".

Henrikas Šlitteris (Henri Teris). Henriko paveikslas *"I spy..."* buvo išrinktas į finalistų gretas Jacques Cadry Memorial Art Prize parodoje. Parodos atidarymas įvyko Kennedy Hall paviljone, Fox Studios komplekse, balandžio 26-tos dienos vakare. Didžiulė salė buvo išklotą prabangiais kilimais, o ant pusiau apvalios sienos pusės puikavosi apie 30 įvairaus dydžio paveikslų vaikų temomis. Jacques Cadry paroda buvo pirmą kartą surengta 2005 metais. Ją įsteigė Jacques Cadry įpėdiniai, norėdami pagerbti savo tėvą, kuris mylėjo meną ir vaikus. Tėvo meilė vaikams įamžinti šeimos nariai aktyviai remia The Sydney Children's Hospital Randwick ir pirmą bei antrą vietą laimėję parodos kūriniai yra dovanojami šitai vaikų ligoninei, o kiekvieno kito parduoto paveikslas 30% irgi atiduodama ligoninei, likę 70% – dailininkui. Ligoninės



Fiona Katauskas – karikatūra, nupiešta šiais metais artėjant Australijos min. pirm. John Howard valdymo 10-mečio jubiliejui.



Henrikas Šlitteris – skulptūros iš kairės: "Pora", "Planudės" ir "Eglė žalčių karalienė".

motto yra: "Children First and Foremost." Tai prasmingas motto, užtikrinantis tautos gyvastingumą ir išsilaikymą.

Pirmasis prizas buvo 2,000 dolerių, antrasis 1,000 dolerių. Be to, buvo dar keli pagyrimo sertifikatai. Henriko paveikslas laimėjo antrą prizą. Jo paveikslas 1m x 1m *"I spy..."* pavadinimas suponuoja vaikų žaidimą tuo pačiu vardu ir harmoningai derinasi su tema, būtent: vaiko galvute, žuvelėmis akvariume ir platesnė perspektyvoje – jūra. Kadangi paveikslas neturi rėmų, tai į įvairias puses plaukiančios žuvelės, lyg ir pratęsia kūrinio tematiką ant sienos. Be to, paveikslas strategiškai se punktuose, kurie vienijs kompoziciją, yra jūros gyvūnų, žolių, koralų ir burbuliukų. Tačiau vaiko akys, kaip magnetas pritraukia žiūrovus. Jos gyvai, smalsiai stebi vandenį plaukiančias margaspalves žuvelės, darnių mėlynų ir žalių tonų skalėse. O tų įvairiaformų žuvelių yra apie tris dešimtis. Tapytojui pavyko aliejiais dažais ir plonais potėpiais išgauti pirmo, vidurinio ir fono planus. Todėl ir vaiko galvutę žiūrovas mato per vandenį keturkampio akvariumo rėmuose. O už jų toliau plečiasi jūra. Manau, kad paveikslas pradžiugins mažuosius ligonius.

Be to, reikėtų dar paminėti, kad Henrikas dalyvauja "The Sculptors Society" parodoje Macquarie Towers, kuri tęsiasi iki gegužės 21 dienos. Ten jis yra išstatęs tris skulptūras (žiūr. nuotr. viršuje).

Leeka Gruzdeff paveikslų paroda dabar vyksta Norma Tahhan-Khoury galerijoje, Shop 2, 90-100 Edwin Street Nth, Croydon, NSW, 2132. Parodos atidarymas įvyko gegužės 7 dieną. (Tel.: 9797 9799). Parodos pavadinimas intriguojantis "Musical Moments".

Leeka jau seniau labai sėkmingai vaizdavo muzikos tematiką savo paveiksluose. Bus įdomu pamatyti, kiek tapytojui pasisekė praplėsti audiovizualines ribas. (Parodos recenzija bus spausdinama kituose "M.P." laikraščio numeriuose).

Josonija Palaitis dvigubas portretas Ministro Pirmininko John Howard ir žmonos Janette jau svečiuojasi Frederiksborg pilyje prie Kopenhagos, Danijoje. 2006 metais balandžio 7 dieną "Australian Visit" parodos atidarymas



Henrikas Šlitteris – "I spy..."



Leeka Gruzdeff – "XX a."



Leeka Gruzdeff – "James"

įvyko Museum of National History at Frederiksborg. Parodoje buvo daug portretų iš National Portrait Gallery Canberra, kurioje yra ir Josonija dvigubas portretas, tapybos darbų, pagarsėjusių australų fotografų Karin Catt, Ben Baker įžymybių nuotraukų kaip Nicolle Kidmann, Russell Crowe, Rupert Murdoch ir kitų bei skulptūrų. Rodiniai buvo specialiai parinkti šiai parodai. Parodos tikslas – nušviesti Danijos ir Australijos ryšius. Pasirodo, kad pagarsėjęs kalbų Jorgen Jorgensen, kuris prisidėjo prie Hobart miesto steigimo Tasmanijoje, irgi buvo danas.

Atidarymo metu princesė Mary Nukelta | 7 psl.



Fiona Katauskas – karikatūra, nupiešta prieš Australijai įsivieliant į Irako karą.

G. Petrikas apie buvusius LR vadovus

Iš Lietuvos pabėgęs ir jau devesius metus JAV kalėjime laikomas buvęs EBSW koncerno prezidentas Gintaras Petrikas prabilo apie tai, kad pats asmeniškai duodavo kyšius aukštiems valdžios pareigūnams.

Tarp jų esą buvo pamaloninti tuometis šalies Prezidentas Algirdas Brazauskas ir Premjeras Adolfas Šleževičius, rašoma dienraštyje "Lietuvos rytas".

"Taip. Buvo atveju, ir kai aš asmeniškai tiesiogiai, o ne tik per tarpininkus duodavau pinigų. Tuo buvo grindžiama visa sistema. Visi verslininkai duodavo kyšius ir visiems tai buvo vieša paslaptis. Tik niekas nieko iki šiol neįrodė. Buvo nerašyta taisyklė: jeigu nori dirbti – turi duoti", - dienraščiui sakė G. Petrikas.

Paklaustas, koks buvo didžiausias kyšis, kurį jam teko asmeniškai įteikti aukštam pareigūnui ar valdininkui, G. Petrikas atsakė, jog apie 120,000 JAV dolerių (tuomet tai buvo 480,000 litų).

"Tik nežinau, ar tai galima pavadinti kyšiu. Tuos pinigus aš asmeniškai daviau tuomečiam Premjerui A. Šleževičiui, bet dolerių, kiek žinau, jis padalijo partijos bičiuliams. Tačiau A. Šleževičius jiems kažkodėl sakė, kad tuos pinigus gavo ne iš manęs, bet iš bankininko Genadijaus Konopliovo. Tai aš sužinojau gerokai vėliau, iš kitų partijos narių", - kalbėjo G. Petrikas.

Jo teigimu, duodamas tiek pinigų, jis iš A. Šleževičiaus nelaukė jokios paslaugos. "Konkrečiai jis neturėjo nieko padaryti. Tai buvo iš mano pusės draugystės ženklas ir parama", - pabrėžė G. Petrikas.

Kartu jis pripažino negalintis įrodyti šių savo teiginių, nes "buvo perduoti gryni pinigai – iš rankų į rankas".

Tačiau G. Petrikas pridūrė, kad buvo atveju, kai duodavo ne grynus pinigus ir kad tuos atvejus galėtų net ir įrodyti. "Pavyzdžiui, tuometiniam Prezidentui Algir-



Gintaras Petrikas.

dui Brazauskui aš pervedžiau 40,000 JAV dolerių. Tai nebuvo atsilyginimas už koją nors konkrečią paslaugą", - sakė buvęs EBSW vadovas.

Jis teigė tikintis, kad laimės savo ekstradicijos bylą.

"Jau ne kartą sakiau, kad sutikčiau sugrįžti tik tuo atveju, jei man būtų suteiktos saugumo garantijos. Yra dalykų, kurių jūs nežinote, bet iš tiesų mano gyvybei yra reali grėsmė. Dėl to aš ir turėjau bėgti iš Lietuvos, palikti viską, ką turėjau", - kalbėjo G. Petrikas.

Komentuodamas G. Petriko pasisakymus, Premjeras Algirdas Brazauskas kategoriškai paneigė kada nors gavęs pinigų iš Gintaro Petriko.

Premjero nuomone, tokie kaltinimai Vyriausybės vadovui ir didžiausios Lietuvos politinės partijos lyderiui – gera galimybė sukelti cilię sumaištį.

Buvęs Premjeras A. Šleževičius G. Petriko pasisakymų nekommentavo.

Kovo mėnesį G. Petrikas buvo pareiškęs, kad EBSW mokėjo atlyginimus buvusiam Lietuvos banko vadovui Kaziuui Ratkevičiui ir vėliau jo postą užėmusiam Reinoldui Šarkiniui.

(Pagal BNS)

100 metų skautybės jubiliejus

(ELTA). Skautus, pažymint šio judėjimo pasaulyje 100 metų jubiliejų, pasveikino Prezidentas Valdas Adamkus, pabrėždamas, kad Lietuvos skautai yra išugdę daugelį savo šaliai nusipelnusių žmonių.

Kasmet balandžio pabaigoje vykstanti skautų šventė "99 pavasariai" šiemet yra išskirtinė. Lietuvos skautai Vilniuje tris dienas minės pasaulio skautijos judėjimo 100 metų.

Prezidentas V. Adamkus dalyvavo jubilėjaus minėjimo iškilmingoje atidarymo rikiuotėje sostinės Katedros aikštėje. "Skautija yra nuostabi jaunatviška šeima, kurią vienija bendras šūkis – Dievui, Tėvynei, Artimui", - tardamas sveikinimo žodį sakė jis.

Prezidentas pabrėžė, kad skautų judėjimas, vadovaudamasis šiuo šūkiu, pasaulyje išugdė daug iškilų asmenybių, tarnavusių ir tebetarnaujančių žmonijai. V. Adamkus priminė, kad ir Lietuvos skautai yra išugdę daugelį savo šaliai nusipelnusių žmonių, dažnas kurių paukojo savo gyvybę už Lietuvos laisvę. "Žvelgdamas į skautų gretas linkiu semtis ištvermės ir į savo gretas patraukti kuo daugiau jaunimo bei kartu eiti kilnių skautiškų kelių. Lietuvos garbei ir šlovei

sujungime rankas ir širdis. Budėkime!" - sveikindamas skautus sakė jis.

Prezidentas yra skautų 100-mečio jubilėjaus minėjimo renginių globėjas.

Balandžio 21-23 dienomis jubiliejų švenčiantys Lietuvos skautai Vilniuje kartu su visuomenės veikėjais, žurnalistais, valdžios atstovais, mokslininkais diskutavo konferencijoje "Kokią Lietuvos ateitį kurs šių dienų jauni žmonės?". Šeštadienį skautai dalyvavo Sereikiškių parke vykstančioje senovės amatų mugėje, kituose renginiuose. Vakare Kalnų parke įvyko koncertas.

Šventę sekmadienį vainikavo rekordas – suplzdėjo didžiausia "gyva" Lietuvos vėliava. Skautai, sustoję trimis eilėmis, iš geltonų, žalių, raudonų kartoninių lapų imitavo plazdančią vėliavą.

Lietuvos skautija – visuomeninė, savanoriška, nepolitinė organizacija, siekianti ugdyti jaunimą asmenybėmis, atsakingais piliečiais ir savo bendruomenės nariais, mokyti pasitikėti savimi.

Lietuvos skautija yra Pasaulio skautų judėjimo organizacijos nacionalinė narė. Lietuvos skautija vienija apie 2,500 skautų dešimtyje Lietuvos apskrityse. Pasaulyje yra daugiau nei 28 milijonai skautų iš 216 šalių ir vietovių.

Lietuva Europos Sąjungoje – rezultatai

Gegužės 1-ąją Lietuva pradėjo skaičiuoti trečiuosius savo metus ES. Ar pirmieji dveji metai pateisino lūkesčius?

2004-ųjų gegužės 1-ąją Lietuvai suteikta istorinė galimybė pagerinti savo gyvenimą. Todėl bet kokią pagerėjimą turėtume vertinti ne kaip ES malonę, o šalies žmonių sugebėjimus pasinaudoti atsivėrusiomis galimybėmis. Ir, priešingai, jei ateityje padėtis blogės, tai taip pat bus ne Briuselio, o mūsų pačių kaltė.

Iki šių metų kovo pabaigos Lietuva iš ES gavo apie 4 milijardus litų, o ES biudžetą sumokėta 1.4 mlrd. litų. Vienam gyventojui vidutiniškai tenka apie 800 litų ES paramos. Ekspertai tvirtina, kad Lietuva itin ryškiai narystės ES naudą pajus po kelerių metų. Pavyzdžiui, jeigu įmonė gavo paramą gamybai modernizuoti, naujų darbo vietų joje galima tikėtis tik po poros ar trejų metų. Vis dėlto kas iš narystės ES laimėjo daugiausia per tuos dvejus metus?

Ko gero, bent kol kas – ūkininkai. Pernai Lietuvos ūkininkų pajamos padidėjo 26%. Tai – didžiausias šuolis ES. Tai – ne tuščias propagandinis teiginys. Per dvejus metus visi jau baigia pamiršti apie žemdirbių rengiamas kelių blokadą ar raginimus valdžiai didinti supirkimo kainas. Kita vertus, duonos valgytojams nuo geresnio ūkininkų gyvenimo geriau nepasidare – už pieną bei mėsą parduotuvėje sumokama daugiau nei prieš dvejus metus.

Per pirmuosius dvejus metus ES Lietuvos žemės ūkis gavo per 2 mlrd. litų paramos. Tai – ne tik išaugusios galimybės ūkininkams, bet ir pavojaus, kad parama bus panaudota netinkamai.

Tačiau bet kuriuo atveju kol kas skystis nėra dėl ko. Lietuvos ir ES pragyvenimo lygio skirtumas, nors lėtai, bet mažėja. Lietuvos ekonomikos augimas – vienas sparčiausių visoje ES. Tiesioginės užsienio investicijos taip pat ūgtelėjo.

Apskritai galima tvirtinti, kad 2004-2006 metų laikotarpis yra repeticija prieš naują finansinę perspektyvą, kai Lietuva gaus dar didesnę paramą. 2007-2013 metais iš struktūrinių fondų – 20.62 mlrd. litų.

Tiek pinigų – daugiau nei pakankamai, reikia tik sugebėjimų juos panaudoti. Bet ši galimybė yra valdžios, priimančios sprendimus, kokioms sritims skirti daugiausia paramos, rankose. Būtent nuo valdžios sprendimų daugiausia priklausys, kur Lietuva išleis milijardus – ar jie bus įbetonuoti į kelius, ar skirti žmonių išimtimui bei modernių technologijų pramonei sukurti? Pagaliau tik nuo valdžios – Vyriausybės ir savivaldybių – priklauso, kokia verslo aplinka bus Lietuvoje.

Kol kas palankios aplinkos verslui Lietuvoje tenka laukti, todėl lietuviai masiškai plūsta dirbti į savo darbo rinkas atvėrusias Didžiąją Britaniją, Airiją. Lietuviai nuo šiol gali laisvai įsidarbinti ir Ispanijoje, Graikijoje, Portugalijoje bei Suomijoje. Vadinasi, emigracija gali dar

labiau išaugti. Tiesa, viena vertus, emigrantai dalį užsienyje uždirbtų pinigų siunčia į Lietuvą, taip keldami krašto ūkį, kita vertus, emigracija padėjo iki minimumo sumažinti nedarbą šalyje.

Bet jau daugiau kaip metai šalyje vis labiau ima stigti ne tik aukštos kvalifikacijos specialistų, bet net ir ne kvalifikuotų darbuotojų. Lietuvos bendrovės neatgina užsakymų, jos galėtų gaminti kur kas daugiau produkcijos, bet turi to atsisakyti, nes šalyje nebėra darbuotojų.

Kitaip sakant, narystės ES suteikta galimybė užsidirbti užsienyje jau netrukus ims kelti pavojų Lietuvoje likusiems gyventojams. Mažesnis skaičius dirbančių žmonių reiškia mažesnes biudžeto ir "Sodros" pajamas. Kaip vertinti situaciją? Kokia išeitis?

Didžiosios Britanijos ir Airijos verslininkai buvo puikiai pasirengę didžiausiai per visą istoriją ES plėtrai. Anglai ir airiai mieliai priėmė ir darbą atvykėlius iš Rytų Europos, todėl lietuviai prisidėjo prie dar didesnio Didžiosios Britanijos ir Airijos ekonomikos augimo. To negalima pasakyti nei apie A. Brazauską Vyriausybę, nei apie didžiųjų miestų savivaldybes.

Mūsų valdžia tokiame posūkiui buvo nepasirengusi. Per dvejus metus netgi neatsirado valdžios institucijos, kuri galėtų bent apytiksliai pasakyti, kiek darbuotojų išvyko iš Lietuvos.

Ne gražūs žodžiai ar pažadai padės lietuvių grąžinti į tėvynę. Emigraciją gali sustabdyti tik smarkiai pagerintos verslo sąlygos šalyje. Tik tuomet įmonės dirbs pelningiau, investuos lėšas ir sudarys sąlygas dirbti bei užsidirbti visiems šalyje.

Reikia mažinti verslo ir darbo reguliavimą, sudaryti galimybes žmonėms patiem lengviau verstis ir mokėti mažesnius mokesčius. Geras pavyzdys Lietuvai – Slovakija. Ilgus metus ji buvo laikoma investuotojų pasitikėjimo neverta šaliimi. O štai dabar pasaulio automobilių gigantai būtent Slovakijoje investuoja į naujas gamyklas. Po kelerių metų 5 mln. gyventojų turinti Slovakija gamins milijoną automobilių per metus.

Tai nulėmė Slovakijos savivaldybių iniciatyva. Būtent savivaldybės pasiūlė investuotojams geriausias sąlygas Rytų Europoje. Lenkijoje ryžtingi priemonių susigrąžinti iš Anglijos ir Airijos savo specialistus imasi Vroclavo savivaldybė.

Ar gali tuo pasigirti Klaipėda, Kaunas, Vilnius? Laisvų skylių nėra net butams Vilniuje statyti, ką kalbėti apie gamyklas. Vilniaus meras visus dvejus šalis narystės ES metus rūpinosi tik savo kailio gelbėjimu bei "savos" verslo grupuotės bizniais. Tokia pat padėtis – Vyriausybėje, Seime.

Dar metai kiti tokios būklės, ir minint ES sukaktį gali tekti kalbėti ne apie ES narystės privalumus, o tikiai apie nepanaudotas galimybes.

("L.r." vedamasis, 2006.05.03)

ES naudinga Lietuvos verslui

Nors Lietuva skaičiuoja tik antruosius narystės Europos Sąjungoje metus, tačiau dauguma verslo atstovų ir ekonomistų narystę vertina teigiamai. "Narystė ES suaktyvino ekonomikos augimą ne viename sektoriuje", - sakė banko "Nord/LB Lietuva" analitikas Rimantas Rudzakis.

Pasak jo, bendra rinką ypač paskatino prekybą žemės ūkiu produkcija ir maisto produktais, dėl dingusių muitinių ir eilių pasienyje paspartėjo transporto plėtra, išaugęs turistų srautas padidino viešbučių ir restoranų pajamas.

Narystės ES lūkesčiai taip pat paskatino nekilnojamojo turto rinkos plėtrą ir statybų augimą.

"Svarbu, kad padidėjo ir Lietuvos energetinis saugumas. Rusijai dabar tenka derėtis su ES valstybe", - sakė R. Rudzakis.

Lietuvos pramoninių konfederacijos direktoriaus pavaduotojas Mykolas Aleliūnas pripažino, kad narystė ES padarė "psichologinį poveikį" - padidėjo tiek pačių verslininkų savigarda, tiek užsienio partnerių pasitikėjimas. "Lietuvai atsiskyrus nuo Sovietų Sąjungos europiečiai į mus žiūrėjo kaip į aborigenus, neseniai išlipusius iš medžių. Dabar mes esame lygia-verčiai partneriai", - sakė jis.

Prezidentas Valdas Adamkus savo metiniame pranešime pabrėžė, kad ES skiriamą paramą Lietuvai turėtų lydyti reformos.

Gyvenimas istorinių asmenybių ir įvykių fone

Rita Baltušytė

„Mano tėvas, priešingai nei kiti žmonės, metams bėgant ne sensta, o jaunėja. Ir aš tai galiu įrodyti moksliškai: kai jam suėjo 60-mt, jis buvo du kartus už mane vyresnis. O dabar, kai jam 90-mt, jis už mane vyresnis tik 1,7 karto,“ – taip Gedimino Karazijos jaunatvišką atsparumą metų naštai paaikškino sūnus Vytautas.

Jo dėdė išklauzė daugiau kaip 30 Melbourne lietuvių, aukštą svečias iš Kanados, viena Švedijos (taip!) gyventoją, viena vilnietę ir dar vieną vilnietę iš Sydnejaus. Atšvesti Gedimino 90-mečio Melbourne Lietuvių Namuose jie buvo susirinkę kovo 18 d., nors legaliai jis devynių dešimčių dar nebuvo pabaigęs (gal todėl ir toks pavydėtinas jaunatviškumas?).

Rimtai kalbant, Gediminas pasaulį išvydo 1916 m. kovo 20 d. (senu stiliumi) Voroneže. Jo tėvas, prieš I pasaulinį karą mobilizuotas į rusų kariuomenę, iki 1918 m. Voroneže dirbo Lietuvių karo pabėgėlių komitete.

Karazijos pavardė Lietuvoje pirmąsias siejama su „Anykščių vynu“. Vaisių vynu fabriką steigėjas Balys Karazija buvo Gedimino kažkurios eilės dėdė. Jo tėvas Povilas Karazija, liaudyje gal mažiau žinomas, tačiau garsus lietuvių visuomenės veikėjas, patriotas vilnietis, numizmatas, bibliofilas, laikraščių redaktorius, muziejininkas. Jo surinktos vertingos numizmatikos ir masonikos kolekcijos bei didelė lituanistinė biblioteka dabar yra Lietuvos Mokslių akademijos turtas.

Dvejį metų atsidūręs Vilniuje, mažasis Gedukas tapo prisiekęs šio miesto gėrbėjas, senasis Karazijų adresas Didžiojo



Gediminas Karazija.

joje gatvėje ir dabar jam pasitarnauja, kai reikia slaptažodžio... Vaikystė bėgo ir atvirukus primenančioje Skapo gatvėje, lakstyta palei Vilnelę ir Gedimino (sic!) pilį, sėdėta ant kelių pačiam Jonui Basanavičiui (Gediminas prisimena, kad tėvas tautos patriarcho laidotuvis buvo vienas iš karsto nešėjų), vaiko, vėliau jaunuolio akimis žvelgta ir į kitas istorines asmenybes, kurios lankydavosi svetinguose Karazijų namuose.

Kai tariame Gedimino pavardę, dažniausiai kirčiuojame antrą skiemenį, o jis niekuomet nepamiršta (nepiktai) pataisyti, kad reikia kirčiuoti trečią: „Ne Karazija, o Karazija“.

Prisilakstęs istorinėmis Vilniaus vietomis, Gediminas pradėjo lankyti lietuvišką pradžios mokyklą, o ją baigęs įstojo į Vytauto Didžiojo gimnaziją. Baigti

šturinį mokslą lenkų okupuotame Vilniuje vos nesutrukdė pašalinio akimis gana neįtikėtina aplinkybė: už aktyvią lietuvišką veiklą jo tėvas buvo ištremtas į... Lietuvą. Tačiau šeimos galva išvyko į Lietuvą, o kitiems nariams buvo leista pasilikti Vilniuje, kol aštuntokas Gediminas baigė mokslo.

1937 m. vasarą – jau visa šeima Kaune. Gediminas gauna įdomų darbą: Vilniui vaduoti sąjungą pakviečia jį skaityti per radiją medžiagą lenkų kalba („Babickas įkinkė“, Gedimino žodžiais tariant). Netrukus jis dalyvauja krepšinio pranešėjų konkurse. Jaunojo diktoriaus talentą pastebėjo ir Rusijoje mokslus baigę lietuviai profesorai, kurie dėl netaisyklingo lietuviško tarimo varžėsi patys skaityti savo paskaitas per radiją. Ir Gediminas tapo jų balsu.

Po to – karinė prievolė auto rinktinės dalinyje (tuo metu jau atgautas Vilnius). Iš kariuomenės – į Vytauto Didžiojo Universitetą. Kiek pastudentavęs, kaip pats sako, Gediminas išvyksta į Vilnių. Tėn kurį laiką dirba braižytoju miesto savivaldybėje, o 1943 m. baigia Pedagoginį Institutą, mokytojauja I-je Vilniaus gimnazijoje, įstoja į M. K. Čiurlionio ansamblį. Čia labai vertinamas už gražų balsą ir absoliučią klausą (vadovas Alfonsas Mikulskis netgi prašydavo jo „toną paduoti“), galėjo (o gal ir tebegali, nesusipratau patikrinti) ką nori pagroti pianinu, nors niekad muzikos nesimokė ir natų neskaito. Tarp draugų didį populiarumą pelnė grodamas „vaka-



Su svečiais. Iš kairės: Gediminas Karazija, prelatas Edmundas Putrimas, Rimantė Nedzinskienė (Gedimino dukterėčia iš Vilniaus), Alutė Karazijienė, anūkas Saulius Karazija.

ruskose“.

Tais pačiais metais Gediminas žengia vieną lemtingiausių gyvenimo žingsnių – veda. Jo šrinktoji – Alena Žemkalnytė (tarp draugų labiau žinoma maloniniu Aliutės vardu).

1944-aisiais jaunieji Karazijos pasitraukia iš Lietuvos. Vienoje Gediminas ir Aliutė vėl įsijungia į naujai susigrupavusį Čiurlionio ansamblį ir kelerius metus Austrijoje ir Vokietijoje koncertuoja sąjungininkų kariams, civiliams gyventojams ir lietuviams DP stovyklose.

1945 m. gimsta sūnus Vytautas (tada Gediminas buvo net 29 kartus už jį vyresnis). 1949 m. visi trys emigruoja į Australiją. Iš pradžių Bonegilla, vėliau privalomą darbą prievolė Gediminas atlieka Nestles fabrike Mafroje, po dvejų metų Karazijų šeima jau Melbourne, Gediminas dirba uoste, dar po metų susilaukia sūnaus

Nuketla į 6 psl.

Sydnejaus skautų „Židiniui“ – 50 metų



Bronius Žalys

Tėsinys iš „M. P.“ nr. 17.

Kai 1949 m. balandžio 9 dieną, nariams baigiant išemigruoti, įvyko šio Židinio paskutinioji sueiga, buvo nutarta Židinio veiklą sustabdyti, bet gyvenant emigracijoje, kaip galima ilgiau palaikyti tarpusavio ryšį.

Emigracijoje, tik prasidėjus steigtis lietuvių skautų vienetas, J. Zinkaus iniciatyva iš Sydnejaus iškeliavo bendras laiškas, tema „Kur aš apsisotau?“ Laiške buvo prašoma, kad kiekvienas buvęs Židinio narys parašytų nustatytą skaičių eilučių, pasisakydamas dėl tolimesnės Židinio veiklos. Po kelių mėnesių laiškas grįžo, apkeliavęs Australiją, JAV, Kanadą ir Naująją Zelandiją, nesuradęs vieno buvusio židniečio.

1950 m. liepos 15 d. geležinkelio stotyje Chullora (Sydnejuje), J. Zinkaus buvo išleistas ranka rašytas biuletenis „Tėvynės Židinis“, Nr. 1. Šis 6 psl. leidinukas apkeliavo visus buvusius Židinio narius. „Tėvynės Židinio“ Nr. 2 ir Nr. 3 buvo išleisti redaguoti sl. Sofijos Rimavičiūtės (dabar v. Jelionienės) Čikagoje.

1951 m. bėgyje prieita išvada, kad toks – korespondencinis – Židinis nebus tvirtas, todėl su „Tėvynės Židinio“ Nr. 3 išleidimu (1951.07.15) pirmasis LSS senųjų Skautų Židinis laikomas toliau neveikiantiu.

Nepatikrintomis žiniomis, apie 1950-52 metus panašūs senųjų skautų židiniai buvo įsikūrę Los Angeles ir gal dar poroje vietų JAV. Vėliau čia, kai kuriose vietovėse, įsisteigė skautininkų-skautininkių

židiniai.

Australijoje pirmasis senųjų skautų „Liepsnojančios Lelijos“ Židinis, daugiau ar mažiau Australijos senųjų skautų organizacijų pavyzdžiu, įkurtas 1951 m. Melbourne, v.s. Antano Krauso ir Juozo Makulio rūpesčiu. Pirmieji vadovai buvo v.s. Antanas Krausas (tėvūnas) ir R. Špokevičius (kancleris). Šio židinio veikla nutrūko apie 1961 m.

LSS Australijos rajono vado A. Krauso raginimu, antrasis senųjų skautų židinis – 1956 m. – įkurtas Sydnejuje, trečiasis – 1983 m. rugpjūčio 14 d. (įkurtas v.s. A. Karpavičiaus ir v.s. V. Mačiulio) – Geelonge, Viktorijoje ir kiek girdėti – dar vienas veikia Canberroje, ACT, nors niekur per daug nesiviešinant.

Sydnejaus Skautų Židinis

Sydnejaus skautų židinį, pradžioje pavadintą „Sydnejaus Skautų Liepsnojančios Lelijos“ židinio vardu, įkūrė 1956 m. balandžio 22 dieną v.s. dr. Vytautas Kišonas. Steigiamoji sueiga įvyko Sydnejaus Camperdowno parapijos salėje. Tą

dieną į židinį įstojo 10 narių:

Laima Migevičiūtė - Deikienė (mirusi 1989.09.30)

Vytautas Deikus (mirus 2005.07.25)

Irena Migevičiūtė - Dudaitienė

Algirdas Dudaitis

Vytautas Kišonas (mirus 1983.10.15)

Mikulas Rudys (mirus 1998.08.19)

Zygmantas Staugirdas (mirus 1964.07.15)

Elzbieta Staugirdaitė - Veteikienė

Leonas Zigaitis (mirus 1971.05.25)

Bronius Žalys (gyvena Vilniuje)

Tėvūnų tą dieną išrinktas Zygmantas Staugirdas, kancleris – Irena Dudaitienė. Pradėti formuoti (pagal Melbourne) Skautų Židinio įstatai, juos pritaikant vietos reikalams ir smarkiai sutrumpinant. Židinio įstatų priėmimas užtruko ir jie bene tik 1957 m. pateikti LSS Australijos Vadijai registruoti. Pats Židinis nuo 1975 m., Židinio sueigos nutarimu, pavadintas „Sydnejaus Senųjų Skautų Židiniu“, o nuo 1981 m. „Sydnejaus Skautų Židiniu“.

Pagal veikiančius pasaulyje senųjų skautų židinių tikslus, Sydnejaus Skautų Židinio tikslais nusistatė:

1. Gyvenimas 10-ties skautų įstatų ir

obalsio – „Dievui, Tėvynei ir Artimui dvasioje;

2. Rėmimas skautiškos, ypač jaunųjų brolių - sesių veiklos;

3. Tarpusavio bendravimas Židinio apimtyje;

4. Tarnyba bendruomenei, tautai.

Į Židinį priimami davę žodį skautai - skautės, ne jaunesni kaip 26 metų amžiaus.

1956 m. įsikūrusio Skautų Židinio pirmojo dešimtuko gretas iki 1976 - 77 m. papildė visa eilė kitų buvusių skautų (-čių), narių skaičiui pakylant iki keliasdešimties.

Židinio sueigos ir kita veikla

Nuo pat Židinio įsikūrimo jo veikla buvo užrašoma kanclerės tam skirtuose protokoluose, kad ateityje būtų galima atsekti Židinio veiklos istoriją.

1956 - 1976 m. Židinio veikla ribojasi 2-3 sueigomis į metus. Jos dažnai vykdavo atskirų narių namuose, šventoriuose, George upės pakrantėse - East Hills apylinkėse, arba „Aušros“ tunto skautų stovyklavietėje (dabar jau parduotoje) Ingleburn apylinkėje. Nuo 1960 m. sueigos dažnai vyko ir naujai pastatytuose „Dainavos“ namuose, Bankstowne. Sueigu metu buvo aptariami Židinio reikalai, skaitomos paskaitos, referatai, vyko bendri užkandžiai, kavutė.

Žymi Židinio veiklos dalis buvo skiriama Sydnejaus skautų „Aušros“ tuntu. Ilgus metus, pradedant 1956-aisiais, židniečiai buvo vadovais - tuntininkais, instruktoriais, stovyklų pareigūnais. Taip pat tunto ruošimuose kasmetiniuose kaukių baliausose, kur židniečiai ruošė - aptarnavo maisto bufetus, gėrimų barus, pravedė loterijas, pardavinėjo bilietus, ėjo durų tarnybas.

Vyko Židinio metinės ir kitos svarbės sueigos, kiek turima išlikusių žinių, jų metu buvo perrenkama Židinio vadovybė, daromi kiti svarbūs nutarimai.



Nuotraukoje – Sydnejaus skautai židniečiai. Iš kairės: Jonas Zinkus, Marina Cox, Bronius Žalys, a.a. Balys Barkus, a.a. kun. Petras Butkus, Viktoras Gaidžionis, Pajauta Pullinen

Gyvenimas istorinių asmenybių...

Atkelta iš 5psl.

Algimanto (jis šiuo metu gyvena Lietuvoje). Kraunant laivus jūroje, Gediminas nevengdavo pasinaudoti gera proga pažvejoti, o paskui žuvį (pasitaikydavo ir ungurių) išrūkyti.

Po kiek laiko uosto darbininkas pradeda iš pradžių sau ir draugams, o vėliau ir rimtiesiems užsakovams, gaminti tvirtus gražius baldus ir įsteigia savo fabriką "Taurus". Paklaustas, kur ir kada toks inteligentų sūnelis išmoko baldininko amato, Gediminas prisipažino nemažai laiko praleidęs po lovomis ir stalais prašmatniose Melbourne baldų parduotuvėse; jis taip dažnai užsukdavo pasižiūrėti, kaip suleisti kampai, kad pardavėjos pamačiusios "nuolatinių pirkėjų" tik ranka numodavo.

Ir garbingo jubiliejaus metu jis sėdėjo puikiame krėslė, kurį pats ir pagamino (jau neabeisimena kada) Moterų Seklyčios užsakymu. Ir dabar, kai tenka su Gediminu pabuvoti Melbourne lietuvių namuose, jis – žiūrėk jau – švelniai paglosto kokį baldą ir tyliai pasako: „Mano čia darbo“.

O Karazių namuose Tullamarine tai nė sakyti nereikia – spintos, lovos, nuo knygų lūžtančios lentynos, patogiausios podėliai – viskas Gedimino rankų darbas. Į namą, kurį suprojektavo jo uošvis garsusis architektas Vytautas Landsbergis-Žemkalnis, Karazijos įsikraustė prieš 50 metų, tik šis jubiliejus jį metų vasarį kažkaip praėjo nepastebėtas. Senasis Landsbergis kadaise svajotoj Tullamariną paversti lietuvių miesteliu...

Baldus Gediminas dirbo kol išėjo, kaip pats sako, į užtarnautą poilsį. Didelių turų nesusikrovė (ypač kad „visus pinigus motociklas surijo“), - kaip kadaise vienam svečiui paaiškino mažasis Vytautas. Tačiau gyvena patogiai, išleido vaikus į mokslo, jau ir anūkai Sauliukas ir Nerisa – suaugę; prisiekęs keliautojas dabar Gedi-

minas kiek atsilieka nuo Aliutės, nenuvyko ir į jos iniciatyva 1996 m. Kupiškėje surengtą Karazių giminės suvažiavimą (dalyvavo 80 žmonių). Melbourne Karazių namai ir toliau garbėja ypatingu švėtinumu, čia reguliariai vieši ir giminės iš Lietuvos (kaip tik į Gedimino jubiliejų pataikė iš Vilniaus į svečius atvykusi pusbrolio duklė Rimantė, vos keliomis dienomis prasilenkusi su Aliutės broliu Vytautu V. Landsbergiu).

Savo muzikinius talentus Australijoje, Gediminas, galima sakyti, užleido – dirbant pamaininį darbą, pasak jo, dainuoti chore ar kitaip aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje, nebebuvo sąlygų. Žinoma, jis – nuolatinis lietuviškų renginių lankytojas, šiuo metu retą kurį sekmadienį praleidžia neatvykęs pietų į Lietuvį Namus.

Kengūrų žemėje visu gražumu buvo puoselėjama ir iki šiol tebežydi kita mūsų jubilato gyvenimo meilė – radijas. Patį pirmą – detektorių su kristalu ir metaliniu „ūsiuku“ Gediminas savo rankomis pagal brėžinius iš tėvo gaunamų lenkiškų žurnalų pasigaminęs būdamas vienuolikos. Atostogaudamas Jeruzalėje aukštai iškelavo antena ir galėdavo „pagauti“ Kauno radiją. Būdamas 15-os, iš tėvo „iškaulijo“ (jo paties žodis) gerą aparatą su lempomis, karo metu vokiečiai kareivis leido jam pasiimti radiją iš numušto rusų lėktuvo, vėliau Vienoje, rizikuodamas gyvybe, klausdavosi BBC, drągausiai stovėdamas „ant žego“ gatvėje, užtat vėliau suzinodavo paskiausias fronto naujienas. Iš pirmos algos Australijoje Gediminas irgi nusipirko ra-



Jubilatas Gediminas Karazija ir svečiai Melbourne Lietuvių Namuose.

Visos nuotraukos autorės.

diją. Pats ji taip pritaikė, kad galėjo klausytis Europos radijo stočių. Jo nuotrauka prie „Grundig“ klausantis žinių apie nepriklausomybę atgaunantią Lietuvą buvo netgi išspausdinta „The Age“ dienraštyje (Aliutė, kaip „Sąjūdžio“ vadovo Vytauto Landsbergio sesuo, tuo metu buvo tapusi tikra australų radijo ir TV žvaigždė).

Gedimino meilė radijui šiuo metu tebėra tvirta, tačiau jai atsirado pavojinga konkurentė – televizija, ne vien ta kabelinė, kurios dėka jis mato, kas dedasi Australijoje ir pasaulyje, bet ir Lietuvos TV, kurią Gediminas žiūri per internetą. Tuo pat būdu jis klausosi ir Lietuvos radijo. Internetu susipažįsta ir su Lietuvos spauda.

Kai skaitysite šitą straipsnį, Gediminas bus jau daugiau kaip mėnesiu vyresnis, nei nurodyta pavadinime. Per tą laiką jį pasivijo ir geras Karazių draugas – birynių, skudučių bei kanklių meistras ir mokytojas dar jaunatviškesnis Stasys Fimutis (praėjusį savaitgalį Aliutė su Gediminu dalyvavo jo 90-čio šventėje).

Apie tos kartos mūsų tautiečių pergyventus istorinius įvykius, gyvenimo kelyje sutiktas mūsų tautai svarbias asmenybes

galima (ir reikėtų!) parašyti knygą, kurioje tilptų ne pabiri faktai, kaip šiose eilutėse, o gausybė nuotykių, keistų sutapimų. Gedimino atveju atspindėtų ir visą gyvenimą jo neapleidęs puikus humoro jausmas. Jį tebeturis Gediminas pademonstravo ir per jubiliejų, kai sutiko net tris kartus pūsti vis iš naujo uždegamas 9 žvakes ant gimtadienio torto (mat, „foto meistras“ nespėdavo šio istorinio momento užfiksuoti).

Tiesa, skyrelis „Gediminas“ yra A. Karazijienės prisiminimų knygoje, kurią ji parašė, bet nesileidžia į kalbas apie jos išleidimą arba bent ištraukų išspausdinimą. Dalis čia skelbiamų faktų (tikimasi, jų per daug nesupainiojau) yra iš Aliutės prisiminimų, dalis – jos ir mano „ištraukta“ iš paties Gedimino, dalis – iš bostoniškos Lietuvių Enciklopedijos.

Apie savo gyvenimą Gediminas pasakojė ir Lietuvių Namuose jo pagerbti susirinkusiems draugams bei artimiesiems. „Oficialių“ sveikinimų ir prakalbų jubilato pageidavimu nebuvo.

Tą spragą nuoširdžiai užpildome dabar. Ilgiausių laimingų metų, Gediminai!

Apie „Vytauto diržą“ iš Litvos lobio

Tomas Baranauskas, Vilnius

Pernai lapkričio 27 dieną Minsko aukciono namuose „Paragis“ bandyta parduoti unikalią diržą – XIV–XV a. paausdotą sidabrinį diržą, kuriam Baltarusijoje prigrįžo „Vytauto diržo“ pavadinimas.

Hipotezė, tiesiogiai siejanti diržą su Vytautu, žinoma, yra skubota ir menkai pagrįsta, bet tai nemenkina diržą, kaip unikalaus Vytauto laikų LDK kultūros paminklo, reikšmės.

Reikia pažymėti, kad tokie diržai viduramžiais buvo laikomi itin vertinga, prabangia, dovana. 1390 m. savo skundą prieš Jogailą ir Skirgailą Vytautas baigė priekaištu Jogailai, kad šis iš Vytauto svainio Jono Algimantaičiui atėmė tėviškę, nors žadojo to nedaryti, ir „už tai kunigaikštis Jonas jam davė auksinį diržą per mano [Vytauto] rankas“.

Dar garsesnė istorija yra susijusi su Maskvos didžiojo kunigaikščio Dmitrijaus Doniečio (būsimuoju Sofijos Vytautaitės uošviu) diržu. 1367 m. tūkstantininkas Vasilijus pavogė Dmitrijaus Doniečio auksinį diržą, puoštą brangakmeniais, slapta pakeičdamas jį mažesnės vertės diržu. Vėliau, eidamas iš rankų į rankas, vogtas diržas atsidūrė pas Dmitrijaus anūką Vasilijų Žvairį. 1433 m. užsijuosęs šiuo diržu, Vasilijus Žvairys atvyko į Maskvą, kur buvo švenčiamas didžiojo kunigaikščio Vasilijaus Vasiljevičiaus – Sofijos Vytautaitės sūnaus – vestuvės. Sofija sužinojusi, kad Vasilijus Žvairys užsijuosęs vogtą diržą, viešai nuplėšė jį kaip savo šeimos palikimą. Vasilijus Žvairys ir jo brolis įžeisti ir pažeminti grįžo pas tėvą

Jurijų, kuris jau ir iki tol ruošėsi kovai dėl didžiojo kunigaikščio sosto. Taip prabangus diržas tapo pretekstu pilietiniam karui.

Vadinamasis „Vytauto diržas“ kuklesnis už paminėtus diržus – jis ne auksinis, o tik sidabrinis paausdotas. Tačiau tai – irgi labai prabangus diržas, atspindintis prabangų Lietuvos diduomenės gyvenimą. Analogiškos prabangos to laikotarpio daiktų Lietuvoje iki šiol nebuvo žinoma.

Diržo radimo vietos ėmėsi ieškoti istorikas V. Riabcevičius. Jo duomenimis, tikroji diržo radimo vieta – Polocianų apylinkės kaimas Litva. Šią vietą jam parodė žmogus, panoręs likti nežinomas. Kartu su diržu buvo rastas didžiulis Prahos grašių lobis, iš kurio 6168 monetos vėliau įsigijo Baltarusijos nacionalinio banko muziejus. Tai didžiausias monetų ir daiktų lobis, kada nors rastas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijoje. Šio lobio radimo vietoje V. Riabcevičius atliko archeologinius tyrinėjimus ir rado dar kelis Prahos grašių, kuriuos lyginamas su Nacionalinio banko įsigytais monetomis, padarė išvadą, kad jie priklauso vienam lobiui.

2005 m. kovo 10 d. laikraštyje „Holas radzimy“ pasirodė Molodečno gyventojų Siarhejaus Cimoško žinutė, kad vienas kaimo Litva apylinkių gyventojas ne tik patvirtino, kad prie šio kaimo, atliekant žemės darbus, iš tiesų rastas lobis, bet ir nurodė, kad jame buvo ne vienas, o du diržai. Komentuodamas šią žinią, V. Riabcevičius pareiškė, kad jis neabejoja, jog diržai buvę du, nes antrojo nuotrauką neseniai matęs Ermitaže. Nuotrauka buvo atsiųsta per pasiuntinį iš „Vakarų“. Ermitažui buvo siūloma šį diržą nusipirkti...



„Vytauto diržas“ aukciono namuose „Paragis“.

Aleksandro Ružekos nuotr.

Vis dėlto šis vienas svarbiausių Baltarusijos nacionalinių vertybių laikomas dirbiny, kuri nėsėkmingai ieško „Vytauto diržo“ pirkėjų. Pirkėjas atšaldo ne tik kaina, bet ir tai, kad į valstybinį istorinių kultūrinių vertybių sąrašą įtrauktą vertybę Baltarusijos įstatymai draudžia išvežti nuolatinei laikyti už šalies ribų.

Tačiau diržas turėtų mus dominti ne tik dėl galimybės jį nusipirkti. Dėl galimybės, kad diržą nupirks lietuviai, kai kurie baltarusių istorikai jau skambina pavojaus varpais. Baltarusijos įstatymai tam irgi nepalankūs. Žinoma, iškilus tokiai iniciatyvai, būtų galima pasiaikinti, ar nėra galimybės, įsigijus diržą, išvežti jį laikinai eksponuoti Lietuvoje. Tačiau ir pats diržas, ir kartu rastas unikalus, neregėto dydžio monetų lobis Lietuvos tyrinėtojų dėmesį turėtų patraukti nepriklausomai nuo to, ar Lietuva pirktų šį diržą, ar ne.

XIV–XV a. sandūros prabangus sidabrinis diržas – unikalus mūsų istorijos ir kultūros paminklas, kurio likimas iki šiol neaiškus, kuris deramai neįvestas į mokslinę apyvarą ir negalinti naudojamas kaip šaltinis mūsų praeičiai pažinti. Štai tuo Lietuva turėtų pasirūpinti. Tik visos lobio medžiagos publikavimas ir mokslinis tyrimas galėtų galutinai išsklaidyti abejones dėl lobio radimo aplinkybių. Čia ypač svarbu paskelbti archeologinių tyrinėjimų Lietuvos kaime ataskaitas, įsitikinti, ar tikrai tenai rastos sidabrinės sąvaržos priklauso minėtam diržui, patikslinti lobio radimo ir išgrobstymo aplinkybes. Norint visa tai atlikti, visai nebūtina nusipirkti patį diržą. Jeigu jis bus deramai įvestas į mokslinę apyvarą, mes jį galėsime išvysti Lietuvos istorijos vadovėliuose – ir saugomas Baltarusijoje jis pasakos mums apie Lietuvos praeitį, mūsų kunigaikščius supusią prabangą. („Voruta“, sutrumpinta)

Sveikinam menininkus!

Atkelta iš 3 psl.

atidengė savo portretą, tapytą australų dailininko Ralph Heiman. Kitas jos portretas tapytas kiniečių kilmės australo dailininko Jiawei Shen, kuris kabės Canberroje, irgi buvo šioje parodoje. Oficialių kalbų įtarpuose buvo grojama australų kompozitoriaus Percy Grainger muzika danų folkloro tematika.

Po to apie 200 svečių, jų tarpe aukščiau paminėti dailininkai bei fotografai ir Josonia su sūniumi buvo pakviesti į priėmimą Rūčėnų menėje. Čia Josonia turėjo progos susipažinti su princese Mary ir princu Frederik. Išskirtinas įvykis dailininkės Josonia Palaitis gyvenime.

Sydney, 2006.04.30.



Nuotraukoje – Josonia Palaitis piešia Australijos Ministro Pirmininko John Howard su žmona Janette portretus.

Padėka

Visiems – giminėms ir artimiesiems, draugams, bičiuliams, susėdams ir pažįstamiems Lietuvoje bei Australijoje, prisiminusiems mane garbaus 80-mečio jubiliejaus proga ir sveikinusius su geriausiais linkėjimais raštu ir meiliu žodeliu, tariau susijaudinimo pilną nuoširdžiausią padėką.

Jūsų sveikinimai atvėrė duris į saulėtą gyvenimo pusę ir paliks amžinai širdyje.

Teodoras J. Rotcas

“Dainos” chore

“Dainos” choristė ir Valdybos išdininė Audrey Gatehouse paguldė į ligoninę rimtai operacijai. Linkime jai greitai pasveikti.

Sveikiname naują choristę (anksčiau jau dainavusią) Veroniką Kaminskię – Kay. Sekantis “Dainos” choro koncertas įvyks gegužės 28 dieną, sekmadienį, **Lenkų Klube, 73 Norton Street, Ashfield**. Anksčiau buvo skelbta, kad koncertas įvyks RSL klube Belfield’e. Koncertas pavadintas “Kavinė”. Kviečiame ateiti. Įvairi ir įdomi koncerto programa bus paskelbta vėliau.

Antanas Kramilius

Aukos “Mūsų Pastogei”

Pr. Zubrickas	NSW	\$ 5.00	K. Protas	NSW	\$ 25.00
S. Stukys	NSW	\$ 30.00	B. Sumila	ACT	\$ 10.00
A. Griškauskas	NSW	\$ 10.00	Mrs. E. Karblane	VIC	\$ 25.00
Ad. Laukaitis	NSW	\$ 5.00	V. Bycroft		
O. Kapočenė	NSW	\$ 5.00	Ramoškevičius	QLD	\$ 15.00
Mrs. M. Krupa	NSW	\$100.00	V. Kutas	NSW	\$ 5.00
P. ir L. Kazlauskai	QLD	\$ 15.00			

Nuoširdus ačiū visiems aukotojams.

“Mūsų Pastogės” Administracija

A+A Konstantinui Ankui

mirus, reiškiamė gilią užuojautą nenuilstančiam mūsų literatūrinių popiečių talkininkui Kęstučiui Ankui ir jo artimiesiems.

Bibliotekos Bičiulių Būrelis

A+A Konstantinui Ankui

mirus, liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame sūnų Kęstutį, dukrą Justiną Kedienę ir jų šeimą. Kartu liūdime

SLKK Draugija

A+A Konstantinui Ankui - Ankudavičiui

mirus, giliai užjaučiame dukrą Justiną, sūnų Kęstą ir jų šeimą

Genovaitė ir Vincas Bakaičiai

Vietoj

Negalėdami dalyvauti laidotuvėse, aukojame
“Mūsų Pastogei” \$104.

7



Subject: Lithuanian Language Summer Course/ EILC

Dear Friends and Colleagues,

If you still have no plans for the summer, this might be the option for you!

We would like to inform you about the annual Intensive Lithuanian Language and Culture Summer Course/Erasmus

Intensive Language Course (EILC) at Vytautas Magnus University in Kaunas, Lithuania.

Time: July 25 – August 22, 2006

Duration: 4 weeks (2 weeks)

Intensive Lithuanian language classes are taught daily at three levels: beginners, intermediate and advanced. You can find more information about the course if you visit our website: <http://www.vdu.lt/LTcourses/>

Let the Vytautas Magnus University offer you the opportunity to spend wonderful summer weeks with us!

Feel free to contact me if you have any questions or would like to receive the course leaflets etc.

Best wishes,

Žydrūnė Žemaitytė, e-mail: Zydrune_zemaityte@fc.vdu.lt

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas

2006 m. birželio 23 – liepos 9 dienomis Kanadoje, Toronto, Hamiltono ir Montrealio miestuose vyks XII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas.

Atidarymas – Toronto mieste, Studijų dienos – Hamiltono mieste, po to dalyvavimas Dainų šventėje – Čikagoje, Stovykla ir uždarymas – Montrealio mieste.

Daugiau informacijos galite rasti Ruošos komiteto interneto puslapyje: www.kongresas.org arba rašykite Ruošos Komiteto pirmininkui:

mathew.stanevicius@hp.com

In memoriam

Atgulė gimtojoje žemėje

2006 m. gegužės 3 dieną, vykdant paskutinę Argentinos ir Australijos lietuvių visuomenės veikėjo, publicisto dr. Jono Kuncos valią, Veliuonos kapinėse buvo palaidota urna su jo palaikais. Šis iškilus tautietis mirė š.m. sausio 30 dieną Melbourne priemiestyje.

Jonas Kunca gimė 1919 m. lapkričio 11 dieną Antkalnių kaime, šalia Veliuonos. Lietuvą okupavus sovietams, 1941 m. pradžioje emigravo į Vokietiją, kur tęsė Vytauto Didžiojo Universitete pradėtą medicinos studijas. 1952 m. išvyko į Argentiną, nuo 1977 m. gyveno Australijoje, kur vertėsi privačia praktika.

Tis kadencijas buvo Melbourne lietuvių bendruomenės ir Lietuvių Klubo pirmininkas, lietuvių ir kitakalbėje spaudoje kėlė Lietuvos okupacijos klausimą.

Tėvynei atgavus nepriklausomybę, lankėsi joje, atvežė už tautiečių lėšas nupirkto medicininės įrangos ir vaistų.

J. Kunca išleido publicistikos knygas:



Jonas Kunca.

„Žmogus ir atominė era“, „Lietuvos ateitis: kaip aš ją matau“, „Prie tūkstantmečių slenksčio“, „Laisvės žingsniai“, „Vienas gyvenimas, vienas pasaulis“.

TMID inf.

A+A Konstantinui Ankui

mirus, liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame sūnų Kęstutį ir jo šeimą. Amžino atilsio jo tėveliui ir stiprybės jums šiose skausmo valandose.

Kartu liūdintis

Choras “Daina”

LKV Sąjungos Garbės Nariui

A+A Konstantinui Ankui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų Kęstutį, dukrą Justiną Kedienę ir jų artimuosius. Liūdesio valandose liūdime kartu

Sydnėjaus Ramovėnai

A+A Konstantinui Ankui

mirus, gilią užuojautą reiškiamė dukrai Justinai Kedienei, sūnui Kęstučiui, jų šeimoms ir visiems artimiesiems.

Salomėja Grybienė ir Gražina

**Rašydami testamentą, nepamirškite ir “Mūsų Pastogės”.
Remkite išėvijos spaudą!**

Vyno mėgėjams ir smalsuoliams

Proga paragauti ir įsigyti gero Mt. Samaria vyno:

Shiraz, Shiraz Cabernet, Temparnillo, Riesling (ir Cleanskin)
(Paskutinių dviejų metų vynus James Halladay įvertino 88 / 100)

Kur: Gintaro Šimkaus namuose, 43 Yarralea Street, Alphington, Vic.

Kada: Penktadienį, gegužės 19 dieną, tarp 6 val. ir 8 val. vakaro.

Šeštadienį, gegužės 20 dieną, tarp 12 val. ir 6 val. vakaro.

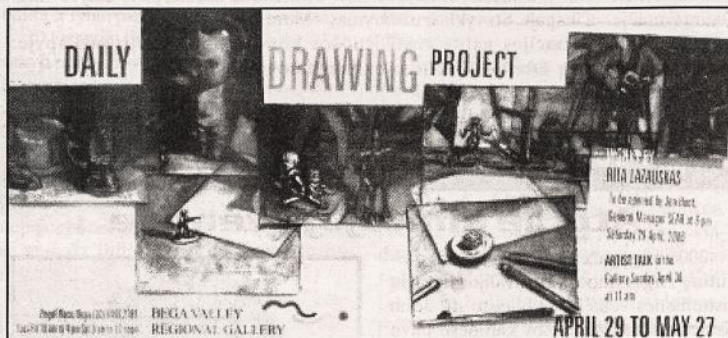
Tel.: 9499 3439.

Sydnejaus Skautų Židinio nariams

Pranešame, kad šių metų gegužės 21 dieną, sekmadienį, tuoj po pamaldų lietuviams St. Joachim's bažnyčioje, Lidcombe, šalia esančioje salėje įvyks svarbus Židinio narių pasitarimas Židinio 50-ties metų veiklos paminėjimui.

Židinio narių dalyvavimas yra svarbus numatant šios sukakties pažymėjimo programą. Židinio Vadija

Rita Lazauskas – meno darbų paroda



Paroda vyksta Bega Valley Regional Gallery, Zingel Place, Bega.

Galerija atidaryta: antradieniais - penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p.

šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 12 val.

Paroda veiks nuo balandžio 29 dienos iki gegužės 27 dienos.

Parduodamas sklypas (už pusę kainos)

Sydnejaus Rookwoodo kapinių lietuvių sekcijoje. Suinteresuotuosius prašome skambinti tel.: (02) 9601 3369.



**Australijos
Lietuvių
Fondui
aukojo:**

a.a. Juozo Bratiškos atminimui:

\$20 - I. Vilkišienė

\$10 - A. Vyšniauskienė (\$130)

Pagerbiant bei prisimenant darbščius patriotus ir ypač jų darbą bei įtaką per spaudą:

a.a. Jone Žitkevičienė

a.a. dr. Joną Kunca

\$60 - K. Zdanis (\$695)

Valdybos vardu dėkoju už aukas.

Audrius Balbata

ALF išdininkas



When's the last time you went to
www.ALJS.org ?
The young'uns have been busy!

ALJS

LITHUANIA: Honorary Consuls in Australia

Jurisdiction:.....New South Wales, Queensland and the Australian Capital Territory.

Mr Viktoras Šlinteris, Honorary Consul-General

40 B Fiddens Wharf Road

Killara, NSW 2071

Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. - 4.00 p.m.

Tel.: (02) 9498 2571

Fax: (02) 9498 2571

Jurisdiction:.....South Australia, Western Australia and Northern Territory.....

Ms Janina Vabolis, Honorary Consul

25 McLachlan Avenue

Glenelg North, SA 5045

Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. - 4.00 p.m.

Tel.: (08) 8294 3792

e-mail: jvabolis@chariot.net.au

Jurisdiction:.....Victoria and Tasmania.....

Mr Andrew Žilinskas, Honorary Consul-General

56 Somers Street

Burwood, VIC 3125

Hours of Business: Fridays: 9.00 a.m. - 5.00 p.m. e-mail: litconmelb@bigpond.com

Tel.: (03) 9819 5515

Fax: (03) 9808 8300

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

laikinos raštinės adresas:

SUITE 16, 17 KITCHENER PARADE, BANKSTOWN

Tel.: (02) 9708 1414

Fax.: (02) 9796 4962

E-mail: slc@lithuanianclub.org.au

www.lithuanianclub.org.au

POSITION VACANT

SECRETARY MANAGER

The Lithuanian Club is seeking an experienced Secretary Manager for its new premises within the Bankstown CBD. It is currently being fitted out and is expected to open for business in July 2006. The Club's classification is Level E with 20 poker machines, bistro, restaurant and multi-function facility.

The applicant must possess dynamic hands-on capabilities to lead and manage the Club's affairs. Well developed management and communication skills, together with an ability to deal with a wide range of operational issues, sound financial, business and people management skills are also required.

Applications close on Friday 19th May 2006

For additional information, please go to:

www.lithuanianclub.org.au

TALKA – SYDNEY – 2006

Savo klientų patogumui ir dėl raštinės pastato saugumo reikalavimų, Sydnejaus "Talka" dirba

ŠEŠTADIENIAIS, nuo 10 val. iki 12 val.

Suite 16, 17 Kitchener Parade, Bankstown 2200

Tel/Fax: 9796 8662 e-paštas: talka@access.net.au

Prie įėjimo į pastatą (dešinėje pusėje) yra skambutis.

"Mūsų Pastogė": Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.

(Po pietų laikraštis perduodamas spausdintuvei)

Deadline for ads – Mondays 10 a.m.

"Mūsų Pastogės" laikinos patalpos

Prieš persikeliant į naują Klubą, "Mūsų Pastogės" redakcija dirba laikinose patalpose: **Suite 16, 17 Kitchener Parade, Bankstown 2200.**

Redakcijai skirtą korespondenciją prašome siųsti pašto dėžutės adresu:

P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.

Telefono ir fakso numeriai išlieka tie patys:

tel.: (02) 9790 2319, fax: (02) 97903233.

Prieš siunčiant Redakcijai faksą prašome paskambinti, nes faksas būna išjungtas.

Dalia Doničla, MP redaktorė

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**

Tel.: (02) 9790 2319, Faksas: (02) 9790 3233, E-mail: mpastoge@bigpond.com

Tinklapis: **www.users.bigpond.com/mpastoge**

Redaktorė Dalia Doničla

Redakcinė kolegija: **Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris**
Redakcija rašinius taisy ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi. Spausdinamuose rašiniuose reiškia nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone.

Prenumerata metams \$65.

Užsienyje oro paštu - \$140.00. N.Zelandijoje oro paštu \$115.00.

Organizacijų informaciniai skelbimai - neapmokami.

Apmokamų skelbimų kaina: \$6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.

Lietuviškos organizacijos 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.

Šventiniai sveikinimai - \$20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai - \$25.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.